

Uitvoeringsorganisatie
Bedrijfsvoering Rijk
*Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties*

Inkoop

Zero Balancing en Automatische Verevening

UBR|HIS

Bezoekadres
Rijkskantoor Beatrixpark
Wilhelmina van Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag

Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Bijlage	F
Kenmerk	201700268.067
Naam aanbesteding	Systeem voor Schatkistbankieren

Zero-balancing en verevening op het balancestelsel

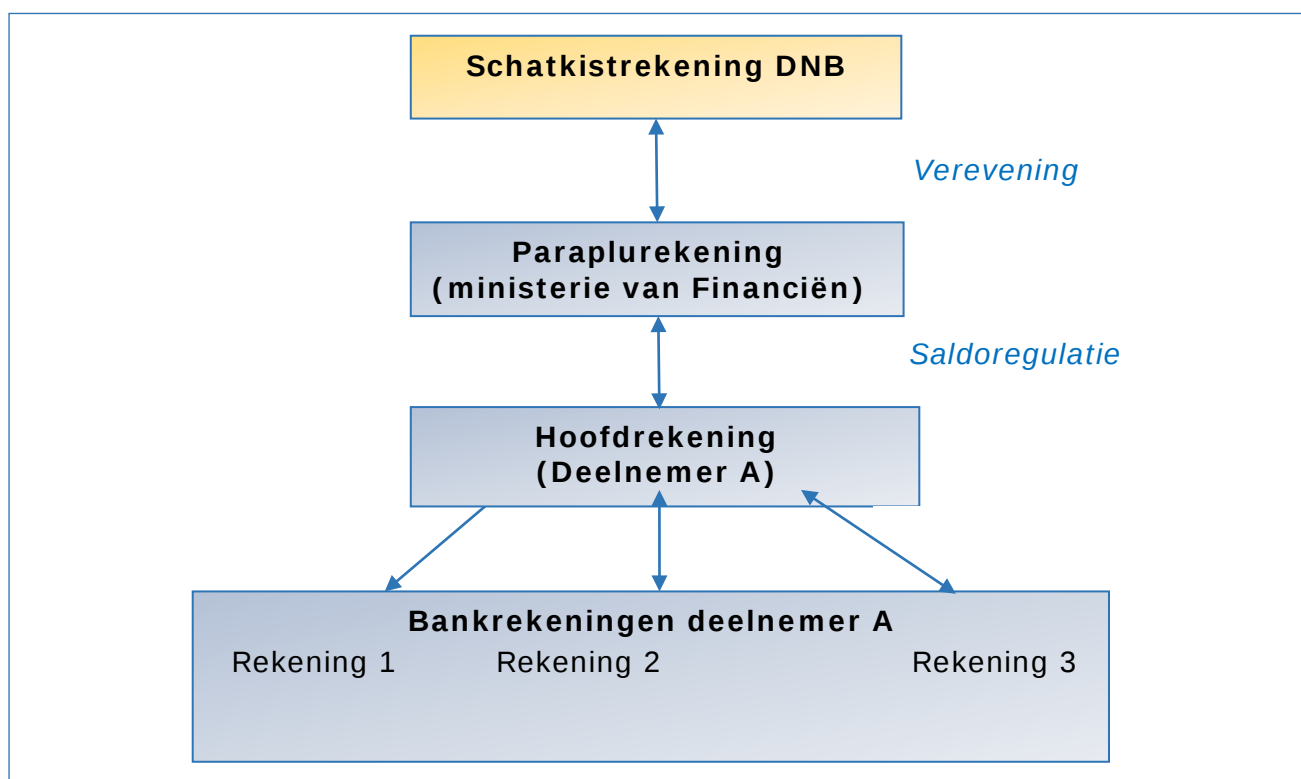
Balancestelsel

Het balancestelsel is het samenhangend geheel van paraplurekening, hoofdrekening en bankrekening(en) deelnemer, met als oogmerk te streven naar een minimaal saldo in de cashpool (op de paraplurekening).

Het Schatkistbankieren kent drie typen bankrekeningen:

1. De schatkistrekening bij DNB: de centrale rekening van het Schatkistbankieren.
2. De paraplurekeningen: bankrekeningen die het ministerie van Financiën aanhoudt bij de verschillende banken van de deelnemers.
3. De werkrekeningen (evt. hoofdrekeningen): de bankrekeningen van de deelnemers die Schatkistbankieren.

Een schematische weergave van het balancestelsel is hierna opgenomen in figuur 1.

Figuur 1: Schematische weergave Balancestelsel

Zero-balancing houdt in dat positieve en negatieve saldi van de bankrekening(en) van de deelnemers (eventueel via een hoofdrekening) aan het eind van een werkdag via de paraplurekening van het ministerie van Financiën bij de betreffende bank worden afgeroomd ten gunste van, of aangezuiverd ten laste van, de rekening-courant, die de deelnemer bij het ministerie van Financiën aanhoudt. Het Ministerie van Financiën administreert de mutaties en de saldi in de rekening-courant van de RWT aan de hand van de dagafschriften van de bank. Op deze manier worden alle saldi van de deelnemers aangehouden in de schatkist. Dit proces zal hieronder nader worden toegelicht.

Het saldo op de gekoppelde werkrekening(en) van de deelnemer staat aan het begin en aan het eind van iedere werkdag op nul. Om betalingen te kunnen verrichten ten laste van de werkrekening is aan de werkrekening een intradag debetlimiet verbonden. Hoewel de werkrekening op nul staat, kunnen betalingen gewoon doorgaan omdat de Staat aan de betreffende bank de dagelijkse betalingen tot aan de intradag debetlimiet garandeert. Het

Ministerie van Financiën heeft contracten met zes banken die het Schatkistbankieren kunnen faciliteren. Om aan Schatkistbankieren te kunnen deelnemen, moet de RWT de te koppelen werkrekening(en) bij één van deze zes banken aanhouden. De gekoppelde werkrekeningen van de RWT zijn opgenomen in het balancestelsel (zie figuur 1) van Financiën. Dit betekent dat de werkrekeningen meelopen in de dagelijkse verevening (saldi afkomen naar de schatkist of aanzuiveren vanuit de schatkist).

Het doorboeken van het valutair saldo van een in het balancestelsel opgenomen werkrekening naar de hoofdrekening en van de hoofdrekening naar de paraplurekening zodat aan het eind van een werkdag enkel nog een cashpool kan uitstaan op de paraplurekening, wordt saldoregulatie genoemd.

Bij zero-balancing ontvangt een instelling geen rente meer van de huisbank (er staat immers nooit een “overnight” saldo), de rente krijgt de instelling van Financiën. De rentebijschrijving geschiedt (per kwartaal) in de rekening-courant bij Financiën. Ook over intraday roodstanden bij de huisbank wordt aan de RWT geen rente in rekening gebracht.

Mutaties op de werkrekening zoals een overboeking, stornering of terugvalutering worden door de huisbank uitgevoerd en worden als mutatie vermeld op het dagafschrift van de bank. Deze mutaties worden in de rekening-courant bij Financiën automatisch verwerkt aan de hand van de dagafschriften (bankbestanden). De deelnemer kan de mutaties op de werkrekeningen op de gebruikelijke wijze via het Electronic Banking pakket van de bank raadplegen. Het saldo en de mutaties op de rekening-courant bij Financiën zijn te raadplegen via een webapplicatie.

In praktische zin werkt het huidige systeem als volgt. Stel een deelnemer doet een betaling ten laste van zijn werkrekening. Aan het einde van de dag wordt door de huisbank van de instelling het (negatieve) saldo van de werkrekening door geboekt naar de paraplurekening van Financiën. Hiermee is het saldo op de werkrekening van de instelling weer nul. In de rekening-courant administratie wordt de betaling aan de hand van de mutaties geadmistreerd (zelfde valutadatum als uitgave bij huisbank). Het tegoed van de instelling in rekening-courant wordt verminderd met de hoogte van de betaling.

In de huidige zero-balance systematiek maakt het Ministerie van Financiën gebruik van de dienstverlening van de zes gecontracteerde banken die de zero-balancing tussen werkrekening deelnemer en paraplurekening (eventueel via een hoofdrekening) faciliteren. In de toekomst bestaat de mogelijkheid dat de afhankelijkheid van de banken in deze geminimaliseerd wordt doordat het Ministerie van Financiën deze functie zelf zal uitoefenen. De aan te schaffen IT-oplossing zal hier idealiter op moeten kunnen anticiperen.

Automatische Verevening

Verevening houdt in: het overmaken van een geldbedrag tussen de schatkistrekening bij DNB enerzijds en de paraplurekening anderzijds met als oogmerk minimalisatie van het saldo van de Cashpool. Deze overboeking dient nog op dezelfde werkdag te worden verwerkt en geboekt als deze bij de bank wordt aangeboden. De boekdatum en de valutadatum zijn daarbij gelijk aan de werkdag. Het verevenen gebeurt momenteel handmatig via SWIFT berichten dan wel via het Electronic Banking pakket van de bank. Vanuit het Ministerie van Financiën bestaat de wens dit proces te automatiseren. Met het automatisch verevenen wordt bedoeld dat de real-time saldi van de paraplurekeningen bij de verschillende banken worden opgehaald en bepaald. Deze saldi worden door het systeem automatisch aangezuiverd of afgeroomd van en naar de schatkistrekening bij DNB met valutadatum dag T. Het automatisch verevenen vindt plaats op alle bankdagen en vindt plaats via Target 2. Er worden SWIFT messages aangemaakt om betalingen en afomingen te verwerken.